

Úvodník

Vážení a milí čtenáři, před sebou máte náš vánoční speciál, takže vše, co se v něm dočtete, se týká jen a jen adventu a Vánoc. Ne že by se ve škole v prosinci nic nedělo, ale o podstatných událostech jsme psali už v předchozím vydání, tudíž v tomto čísle vám přinášíme opravdu jen zajímavosti o vánočních svátcích i zvycích.

Přejeme příjemné čtení.
REDAKCE

Kde se vzal adventní kalendář?

foto: Wikipedie

Co je adventní kalendář?

Adventní kalendář je speciální typ kalendáře, který má většinou 24 okének, čili od 1.

prosince 24 dní do štědrovečerní večeře. A protože 1. prosince začíná advent, neboli příchod (Spasitele), proto se kalendář jmenuje adventní. První vznikl v roce 1851 v Německu, od počátku 20. století mívá podobu otevíracích okének. Jelikož adventní kalendář není obyčejný, ukrývá malé dárečky. Mezi tyto dárečky patří například kousky čokolády nebo bonbóny a v poslední době i malé hračky. Může ale obsahovat hry, šifry, kosmetiku

apod. Může být tedy jak pro děti, tak pro ženy i muže. Adventní kalendář slouží k připomenutí adventního času a křesťanského svátku. Je určen zejména pro mladší děti, aby si spojily dobu adventu s těšením na Ježíška a aby věděly, kolik dní ještě zbývá, než nastane Štědrý večer, kdy přichází Ježíšek.

Niky Rakušanová

Zdroj: Wikipedie

Vánoce v Čechách

Vánoce jsou křesťanské svátky připomínající narození Ježíše Krista, historicky navazující na pohanské oslavy zimního slunovratu jako symbolu znovuzrození Slunce.

Hlavní svátek (Narození Páně čili Boží hod vánoční) připadá na 25. prosince. Předchází mu doba adventní končící Štědrým dnem jako příprava na vlastní svátek, následuje doba vánoční trvající v římskokatolické církvi do neděle po 6. lednu, před druhým vatikánským koncilem do Hromnic 2. února, v jiných západních církvích do svátku Zjevení Páně (6. ledna).

Ve většině pravoslavných církví se datum svátků stanovuje podle juliánského kalendáře, takže datum 25. prosince v současnosti připadá na gregoriánský 7. leden. První zmínky o křesťanském slavení Vánoc pocházejí z 2. století, pevně datum 25. prosince je doloženo

ilustrace: Josef Lada

ze 4. století z Říma.

S Vánoci se pojí množství lidových zvyků jako koleda,

vánoční stromek, jesličky (betlém).

Niky Rakušanová

zdroj: Wikipedie

Barborky

Starý lidový (původně pohanský) zvyk, kdy se na svátek sv. Barbory dne 4. prosince nařežou větvičky třešní tak, aby do Vánoc v teple rozkvetly.

Koledy

Koleda je původně z latinského slova calendae neboli první den v měsíci. Pohanští Slované tímto slovem označovali slavnosti spojené se zimním slunovratem. Autorem první koledy je František z Assisi, tradice koled tak sahá až do 13. století.

Prosincové pranostiky

24. prosinec

Když na Štědrý večer sněží, na pytle se chmel těžší. Na Adama a Evu čekejte oblevu.

25. prosinec

Když na Boží hod prší, sucho úrodu poruší. Mráz na Boží narození - zima se udrží bez proměny.

26. prosinec

Jestli na Štěpána větry uhoří,

příští rok se všechno špatně urodí. Když svatý Štěpán vyfouká bláto, bude pěkné jaro nato.

31. prosinec

Jak byl celý rok voda a bláto, na Silvestra nenapadne zlato. Na Silvestra-li vítr a ráno slunce svítí, nelze nám dobrého vína se nadíti. O Silvestru papeži snížek si už poleží.

Vánoce ve Velké Británii

Určitě každý zná České Vánoce, ale víte, jak se slaví Vánoce

ve Velké Británii? Pokud ne, tak tady máte vysvětlení! Ve Velké

Británii nosí dárky Father Christmas (Otec Vánoc). Na Štědrý večer chodí od domu k domu a rozdává dárky. Děti věší punčochy na krb nebo prázdné povlaky od polštářů na rohy postelí. Ráno se probouzejí a doufají, že právě tam jim zanechal spoustu dárků. Děti také píšou Otcí Vánoc dopisy, které vhodí do krbu. Jedině tak totiž mohou dopisy vzlétnout a dostat se až na severní pól, kde budou jejich přání vyslyšena. Ráno 25. prosince rodina nejprve společně rozbaluje dárky a pak připravuje slavnostní hostinu. Ta se podává v pravé poledne. Oběd obvykle začíná přípitkem a symbolickým rozlomením tzv. christmas crackers (jedná se o papírové tuby, v nichž se ukrývá drobný dárek). A co se podává ke

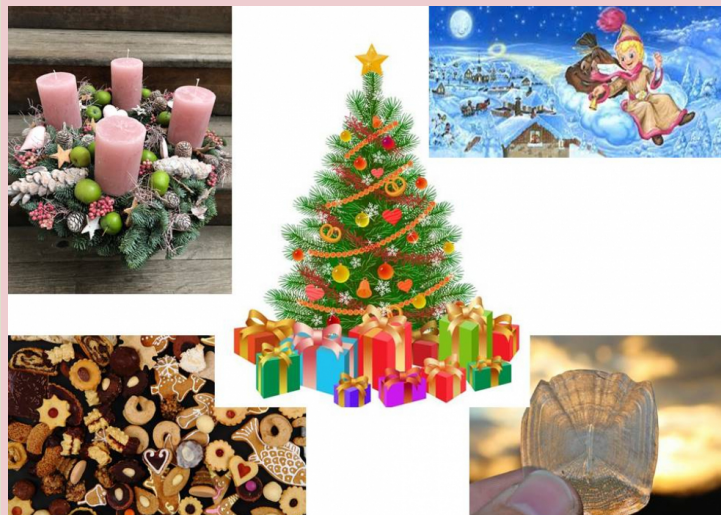
slavnostnímu obědu? K obědu se podává pečený krocán s kaštanovou nádivkou se zeleninou a omáčkou. Na slavnostní tabuli nesmí chybět dezert. Britové si pochutnávají například na tzv. „Christmas pudding“ (s našim pudinkem nemá moc společného, připomíná spíše tmavou bábovku plněnou švestkami, ořechy, rozinkami atd.) nebo na sladkých koláčích nadívanými kandovaným ovocem. Po obědě se všichni členové rodiny odeberou do obývacího pokoje a sledují tradiční vánoční projev královny, letos poprvé to bude král Charles III.

Niky Rakušanová
Zdroj: Lite.cz

Vánoční tradice v obrázcích

Vánoční tradice v obrázcích

Vánoční tradice

Adventní věnec - čtyři svíčky, zapalují se vždy každou neděli proti směru hodinových ručiček. Plameny svíček a zelené rostliny symbolizují život v protikladu ke studené zemi. Známe ale i věnce z pěti nebo dokonce i více svíčkami.

Vánoční cukroví - jako tradice se objevilo až na začátku devatenáctého století. Vzniklo z panáčků, kteří se na vánoce vyráběli z ovoce. Děti si s nimi mohly hrát a později je také sníst. Tradice praví, že by mělo být 7 druhů cukroví.

Zlaté prasátko - jedna z nejnámějších a také nejstarších tradic praví, že pokud dodržíme půst od ranního kuropení až po východ 1. štědrovečerní hvězdy, spatříme

zlaté prasátko. To mělo symbolizovat slunce a s ním i jeho život.

Cibulové slupky - zapomenutý zvyk, pomocí kterého lidé zjišťovali, jaké je v příštím roce čeká počasí. Stačilo naloupat 12 sukének cibule, do každé nasypat trochu soli a položit je vedle sebe tak, aby každá simulovala jeden měsíc v roce. Sukénka, ve které se sůl do rána úplně rozpustila, představovala deštivý měsíc, zatímco ta, co zůstala neporušená, věštila sucho.

Zdobení vánočního stromku - dříve se ozdobený stromek zavěšoval nad štědrovečerní tabuli. V Čechách zdobení vánočního stromku tak, jak ho známe teď, nemá příliš dlouhou

tradiční a jeho původ sahá teprve do 19. století.

Rybí šupiny pod talíř - měly podle tradice vždy přinášet hojnost a bohatou úrodu. Lidé si je proto během štědrovečerní večere dávali pod talíř a následovně je nosili při sobě, aby se i následující rok měli dobře. Nese si šupinky v peněženkách, aby se peníze rychle nerozkutálely.

Lití olova - ještě na počátku 20. století se olovo lilo prakticky v každé domácnosti a následovně se z něho věštilo. Během dvou světových válek však začal být nedostatek tohoto materiálu a vánoční tradice málem upadla v zapomnění.

Rozkrojená jablíčka - na podzim se vybralo to

nejkrásnější a nejšťavnatější jablíčko a na Štědrý večer podélně rozkrojilo. Pokud jádérka uprostřed připomínala symbol křížku, znamenalo to nemoc nebo nepřijemnosti. Pokud jádérka uprostřed připomínala hvězdičku, znamenalo to štěstí nebo zdraví. **Ježíšek** - je zdobnělinou Ježíše Krista, jehož narození v Betlémě křesťané právě o Vánocích slaví. Oproti západním zemím, kde se dárky rozbalují až na Boží hod ráno, rozdává Ježíšek v Čechách dětem dárky na Štědrý večer pod vánoční stromček. Stačí jenom napsat dopis a pak čekat na večer 24. prosince.

Niky Rakušanová
Zdroj: Wikipedie

ŠŤASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE A ŠŤĚSTÍ V ROCE 2023

**Veselé Vánoce
a šťastný Nový rok**
přeje žakovský parlament

ilustrace: Terka Bachratá

Jak si vyrobit lodičku z ořechu

Rozpulte vlašský ořech a odstraňte jádro. Připravte si svíčku cca 3,5 cm dlouhou, přistříhnete knot a do prázdné půlky skořápky nakapejte vosk ze svíčky a svíčku do něj připevníte. V okamžiku, kdy svíčku v lodičce zapálíte, spusťte ji na vodu do připravené mísy. Lodičky nechte plout a sledujte, jak se budou chovat.

Jak si vyložit chování lodičky, když:

- zůstane u břehu - nečekají tě žádné změny, zůstanete doma
- dopluje daleko - vydáš se na cesty
- se při plavbě dotýká jiné lodičky - čeká vás láska a dobré mezilidské vztahy
- utvoří kruh s ostatními -

- můžete se těšit na bezproblémové soužití, vzájemnou úctu, přátelství a toleranci
- se ocitne uprostřed ostatních lodiček - potřebuje ochranu a pomoc
- se točí v kruhu - jste nerozhodní, budete přešlapovat na místě
- vydrží nejdéle nad vodou, nebo svíčka dlouho svítí - čeká vás dlouhý a šťastný život
- se okamžitě potopí - veškerá snaha zlepšit svou situaci bude marná
- se po chvíli potopí - vlastním přičiněním nebo hrou náhod se vaše snažení přes dobrý začátek mine účinkem
- je jedna lodička mimo rodinný kruh - její tvůrce

- v nadcházejícím roce rodinu opustí
- lodička sama doplue k druhému břehu - úspěšně a bez pomoci získáte to, po čem toužíte
- lodička potopí jinou lodičku - majitel „zlé“ lodičky chce své plány uskutečnit za každou cenu, znamená to krizi, rozchod, žárlivost
- váhavá lodička, která se drží nejprve u břehu a pak vypluje, dorazí na protilehlý břeh - po počátečních zmatcích najdete správnou cestu k uskutečnění svých cílů
- lodička nabere vodu, ale přesto dorazí k druhému břehu - svůj záměr uskutečnete s odřenýma ušima
- lodička mění partnery a vždy

- se na nějakou dobu připojí k jiné
- budete hledat sami sebe a ujasňovat si své plány a touhy
- zhasne svíčka v okamžiku, kdy vyslovujete svou otázku - jste neupřímní k sobě i k ostatním
- zhasne svíčka v plující lodičce, která se sice nepotopí, ale zůstane v přístavu - je vám ve skutečnosti záležitost, na kterou jste se ptali, lhostejná
- lodička se připojí k jiné a té zhasne svíčka - svým chováním zapříčiníte ztrátu lásky či odmítnutí.

Zdroj: <https://www.novinky.cz/>

Redakce Vám do nového roku přeje šťastnou plavbu a klidné vody.